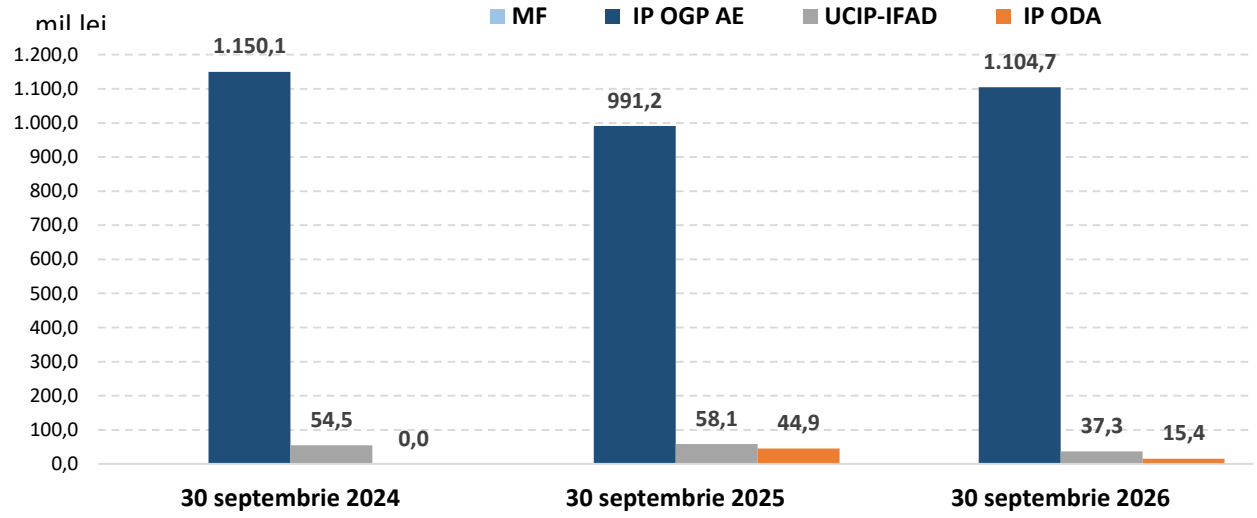
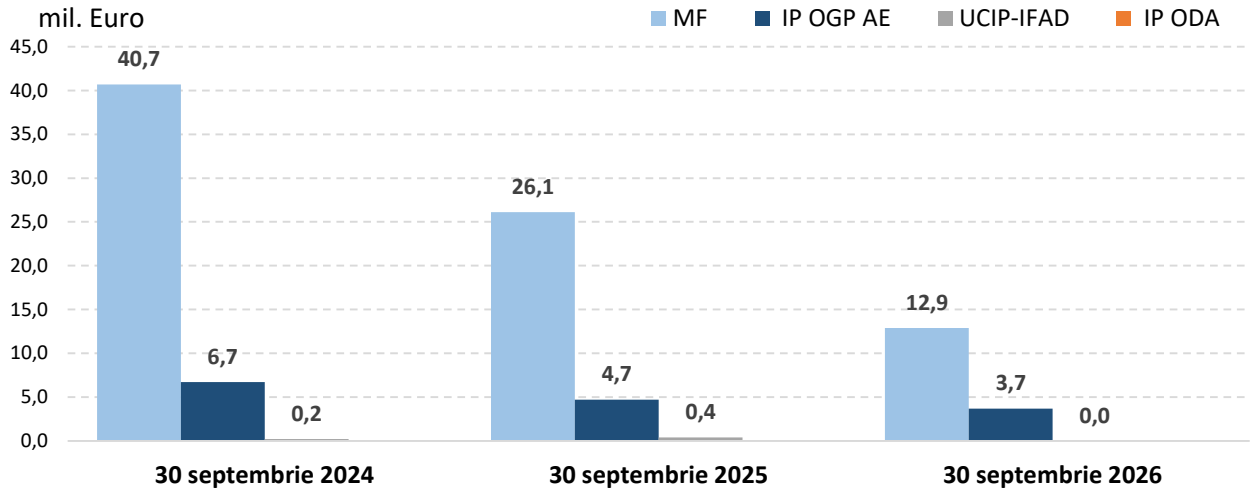
Informația privind împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanţelor, Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă, Unităţii Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internaţional pentru Dezvoltarea Agricolă și Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului la situaţia din 30 septembrie 2026

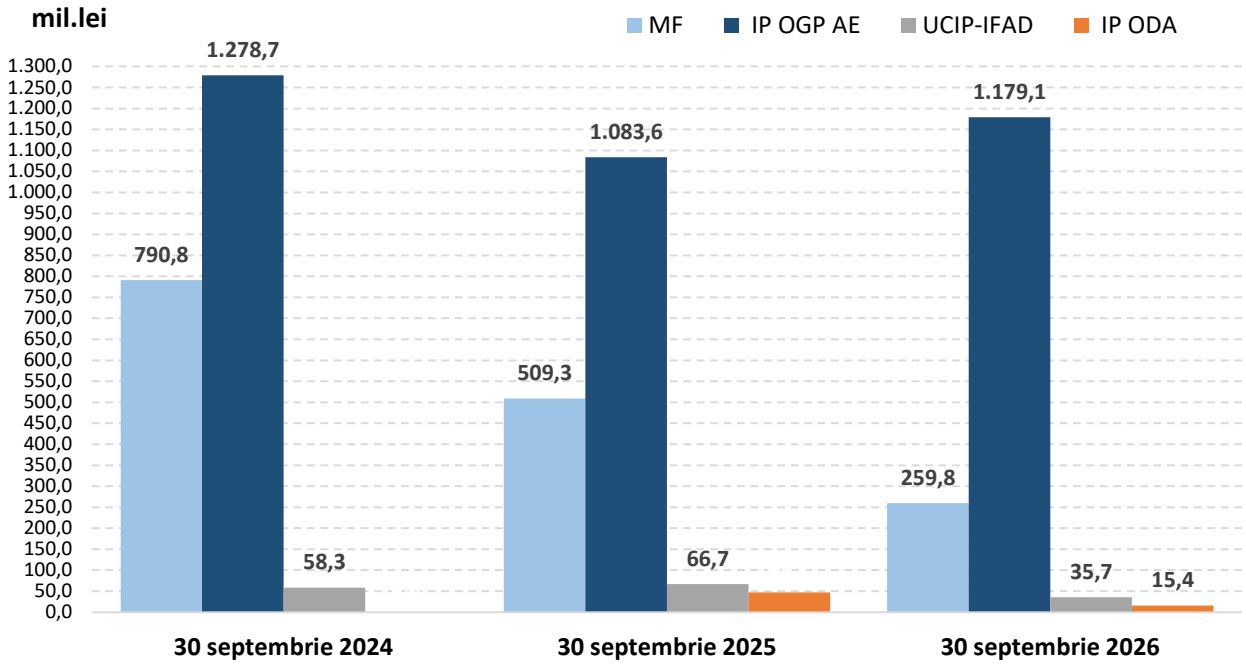
Recreditarea împrumuturilor de stat

Pe parcursul a nouă luni ale anului 2026, din contul liniilor de creditare şi a mijloacelor circulante acumulate pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe au fost recreditate împrumuturi către agenţii economici, autoritățile publice locale, bănci, organizațiile de creditare nebancare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat în valoare de 1157,4 mil. lei și 16,6 mil. euro (echivalent a cca 1490,0 mil. lei), inclusiv: din resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 1104,7 mil. lei și 3,7 mil. euro (echivalent a cca 1179,1 mil. lei) sau 79,1% din suma totală recreditată.

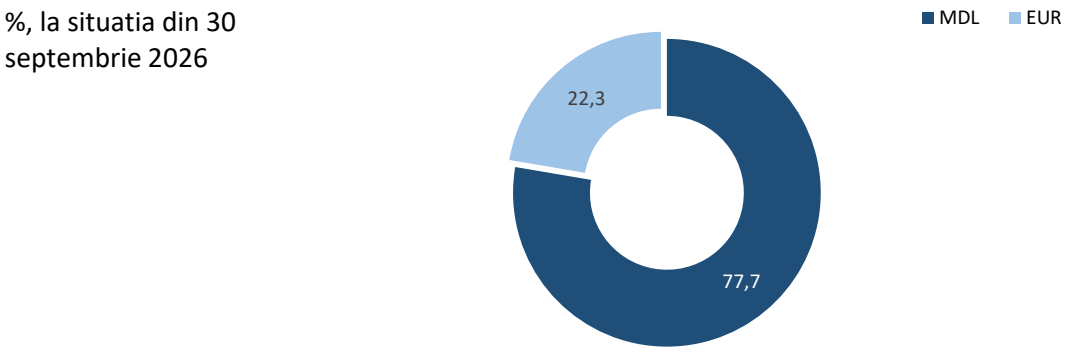

În perioada de analiză, față de perioada similară a anul 2025, se atestă un trend ascendent aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe în moneda națională și un trend descendent în euro.

În perioada de referință s-a înregistrat o diminuare a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat față de perioada similară a anul 2025, evoluție determinată de cererea mai mică de recreditare din partea beneficiarilor.

În ceea ce privește structura pe valute, poziția dominantă este deținută de moneda națională, care reprezintă 77,7% din totalul împrumuturilor recreditate, urmată de euro cu 22,3%.

Sumele recreditate se prezintă după cum urmează:

1) <u>prin intermediul MF</u> – 12,9 mil. euro (echivalent a cca 259,8 mil. lei), inclusiv:

- Proiectul de dezvoltare a Sistemului Electroenergetic (Î.S. „Moldelectrica”) – 10,3 mil. euro;

- Cel de-al doilea Proiect de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, finanțat de Banca Mondială (S.A. „Termoelectrica) – 0,1 mil. euro;

- Proiectul Sistemul termoenergetic al mun. Bălți, (S.A.„CET-Nord") - Faza II" – 0,2 mil. euro;

- Proiectul "de interconectare a rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza II" (Î.S. „Moldelectrica") – 1,8 mil. euro;

- Proiectul "Tranziţie durabilă prin eficienţă energetică în Moldova (STEEM)" (S.A. „Termoelectrica) – 0,3 mil. euro;

- Proiectul SACET-BERD (S.A. „Termoelectrica) – 0,2 mil. euro.

2) prin intermediul IP OGP AE **(**resurse recreditate din mijloacele OGP AE circulante acumulate) – 1104,7 mil. lei și 3,7 mil. euro (echivalent a cca 1179,1 mil. lei), dintre care:

- Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 90,7 mil. lei;
- Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 95,04 mil. lei;
- Proiectul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 10,8 mil. lei;
- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA IV) – 10,75 mil. lei;
- Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA V) – 56,57 mil. lei;
- Programul Rural de Reziliență Economică-Climatică Incluzivă (FIDA VI) – 44,87 mil. lei;
- Proiectul de Reziliență Rurală (FIDA VII, PRR) – 92,36 mil. lei;
- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 289,81 mil. lei;
- Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 15,88 mil. lei;
- Proiectul Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KFW) – 4,58 mil. lei și 0,13 mil. euro;
- Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 1 (PAC 1) – 31,92 mil. lei;
- Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 69,07 mil. lei;
- Proiectul Livada Moldovei – 204,88 mil. lei și 3,57 mil. euro;
- Proiectul COVID-19 răspuns de urgență și suport ÎMMM – 87,46 mil. lei.

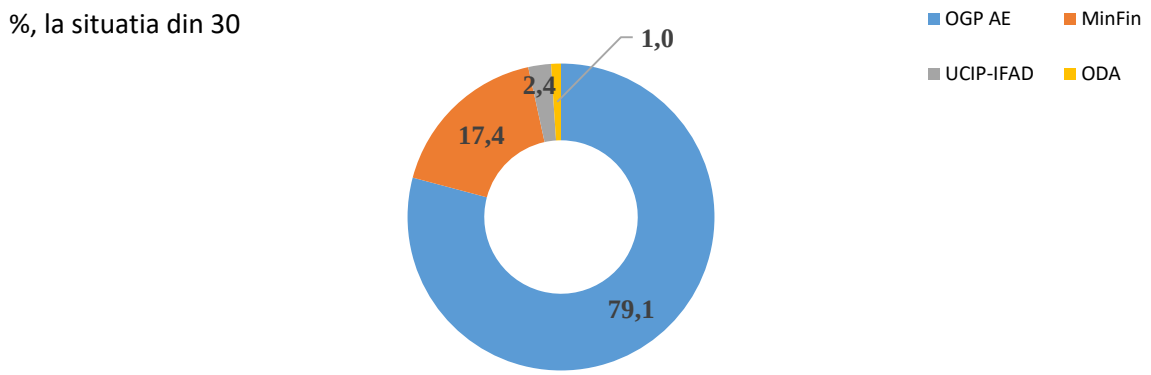
3) prin intermediul Unităţii Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internaţional pentru Dezvoltarea Agricolă (resurse recreditate direct din împrumuturile externe) – 37,3 mil. lei și (-0,08 mil. euro) (returnarea sumei nefolosite de către agentul economic)) (echivalent a cca 35,7 mil. lei), din care:

- Proiectul Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (FIDA VIII) – 37,3 mil. lei și (-0,08 mil. euro).

4) prin intermediul IP ODA – 15,4 mil. lei, din care:

- Proiectul susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii (BGK Polonia) – 16,0 mil. lei și (-0,0006 mil. euro) (ajustarea sumei împrumutului urmare a nevalorificării resurselor financiare de către beneficiarul final)).

Prin urmare, cota majoritară de recreditare de stat îi revine IP OGP AE (79,1%), urmată de MF, cu cota de 17,4%, de Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor FIDA cu 2,4% și IP ODA cu 1,0%.

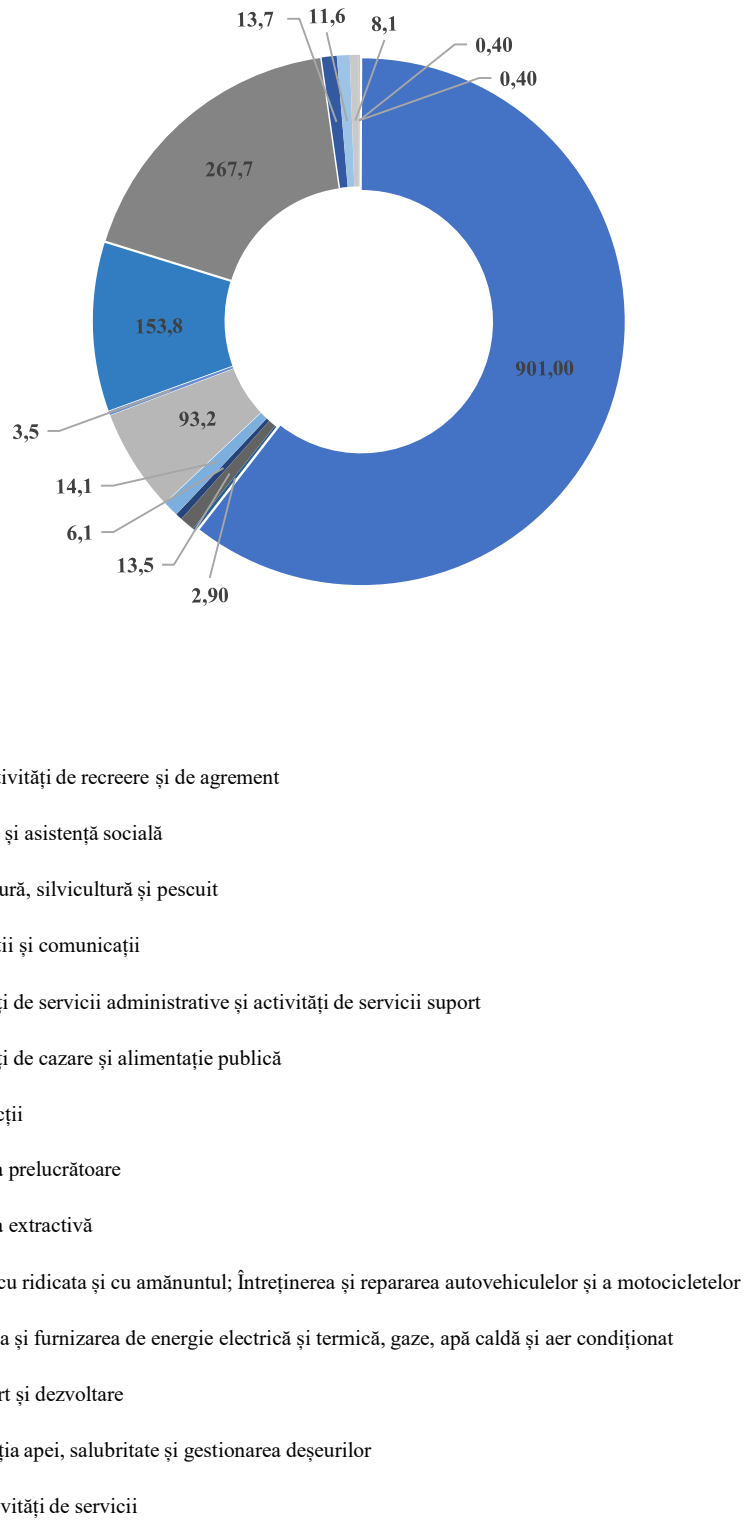
Împrumuturile recreditate de stat, sub aspectul activităților economice

Activitățile economice	**mil. lei**
Agricultură, silvicultură și pescuit	901,0
Transport și dezvoltare	13,7
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	267,7
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	153,8
Industria prelucrătoare	93,2
Construcții	14,1
Activități de cazare și alimentație publică	6,1
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	13,5
Informații și comunicare	2,9
Artă, activități de recreere și de agrement	0,4
Sănătate și asistență socială	0,4
Distribuția apei, salibritate și gestionarea deșeurilor	11,6
Industria extractivă	3,5
Alte activități de servicii	8,1
TOTAL:	**1490,0**

Structura pe sectoare a împrumuturilor recreditate în nouă luni ale anului 2026 arată o concentrare pronunțată în sectorul agricultură, silvicultură și pescuit cu 60,5%, urmată de producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 18,0%. La polul opus, sectoarele sănătate și asistență socială și artă, activități de recreere și agrement au înregistrat ponderi nesemnificative, de doar 0,03%.

Structura recreditării împrumuturilor de stat pe sectoare, pe parcursul a nouă luni ale anului 2026 (%)

% din total

Deservirea împrumuturilor recreditate

Pe parcursul a nouă luni ale anului 2026, agenții economici, autoritățile publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebancare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat au rambursat suma principală, dobânda și alte plăți

aferente în valoare totală de 1440,9 mil. lei, 0,8 mil. dolari SUA, 22,3 mil. euro și 22,3 mil. yeni japonezi (echivalent a cca 1906,4 mil. lei). Astfel:
1) pentru împrumuturile recreditate prin intermediul MF au fost rambursate – 0,2 mil. lei, 0,3 mil. dolari SUA, 9,4 mil. euro și 22,3 mil. yeni japonezi.
2) pentru împrumuturile recreditate prin intermediul IP OGP AE au fost rambursate – 1377,7 mil. lei, 0,5 mil. dolari SUA și 12,7 mil. euro, din care:

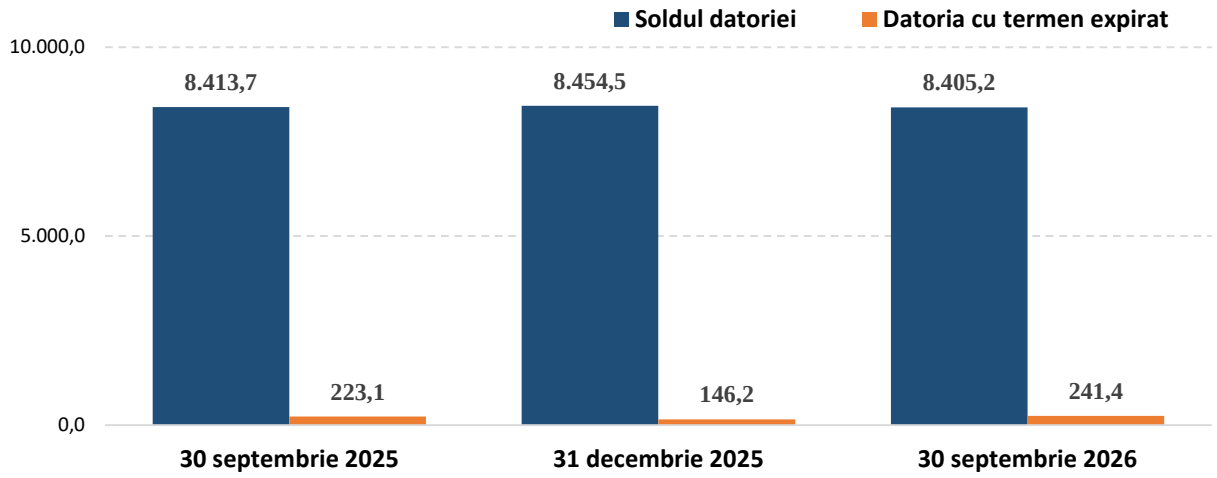
- resurse recreditate direct din împrumuturi externe – 165,0 mil. lei, 0,06 mil. dolari SUA și 7,6 mil. euro;
- resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 1212,7 mil. lei, 0,4 mil. dolari SUA și 5,1 mil. euro.

3) pentru împrumuturile recreditate prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA au fost rambursate – 50,0 mil. lei și 0,2 mil. euro.
4) pentru împrumuturile recreditate prin intermediul IP ODA au fost rambursate – 13,0 mil. lei și 0,001 mil. euro.

Soldul datoriilor beneficiarilor pe împrumuturilor recreditate
După intermediari
Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul MF, IP OGP AE, Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (UCIP-IFAD) și IP ODA.
La situația din 30 septembrie 2026, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați a fost de 3901,2 mil. lei, 15,6 mil. dolari SUA, 205,1 mil. euro și 831,3 mil. yeni japonezi (echivalent a 8405,2 mil. lei). Comparativ cu perioada similară a 2025, soldul s-a micșorat cu 8,5 mil. lei (-0,1%), iar comparativ cu sfârșitul anului 2025 s-a micșorat cu 0,6%, fapt determinat de o cerere mai scăzută de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați, precum si rambursării datoriilor de către beneficiarii recreditați. Astfel:
1) pentru împrumuturile recreditate prin intermediul MF – 65,0 mil. lei, 14,3 mil. dolari SUA, 166,1 mil. euro și 831,3 mil. yeni japonezi (echivalent a 3759,8 mil. lei sau 44,7% din suma totală a datoriilor);
2) pentru împrumuturile recreditate prin intermediul IP OGP AE și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA – 3764,5 mil. lei, 1,3 mil. dolari SUA și 38,9 mil. euro (echivalent a 4571,7 mil. lei sau 54,4% din suma totală a datoriilor).
3) pentru împrumuturile recreditate prin intermediul IP ODA– 71,7 mil. lei și 0,1 mil. euro (echivalent a 73,7 mil. lei sau 0,9% din suma totală a datoriilor).
La situația din 30 septembrie 2026, datoria cu termen de achitare expirat se înregistrează atât la împrumuturile recreditate prin intermediul MF, cât și prin intermediul IP OGP AE și se cifrează la 65,5 mil. lei, 3,3 mil. dolari SUA și 5,8 mil. euro (echivalent a 241,4 mil. lei). Aceasta reprezintă 2,9% din suma totală a datoriilor și s-a majorat cu 18,3 mil. lei comparativ cu perioada similară a anului 2025, iar comparativ cu sfârșitul anului 2025 s-a majorat cu 65,1%, urmare a neexecutării în termen a graficelor de rambursare a împrumuturilor (în special de către ÎS ,,Calea Ferată din Moldova”). Astfel:
1) pentru împrumuturile recreditate prin intermediul MF – 64,4 mil. lei, 3,3 mil. dolari SUA și 5,2 mil. euro (echivalent a 228,3 mil. lei) sau 94,6% din totalul datoriei expirate.

2) pentru împrumuturile recreditate și/sau monitorizate prin intermediul IP OGP AE – 1,1 mil. lei și 0,6 mil. euro (echivalentul a 13,1 mil. lei) sau 5,4% din totalul datoriei expirate.

Evoluţia datoriilor beneficiarilor recreditaţi (mil. lei)

După beneficiari

Analizând structura datoriilor prin prisma beneficiarilor recreditaţi, se constată că în perioada de referință sunt în derulare operațiuni de recreditare față de 68 de beneficiari recreditați:

1) 28 agenți economici cu soldul datoriilor de 3357,4 mil. lei sau 40,0% din suma totală a datoriilor, dintre care 223,6 mil. lei sunt datorii cu termen de achitare expirat (92,6% din suma totală a datoriilor expirate), dintre care:

a) 13 întreprinderi care au datorii în sumă de 3151,7 mil. lei activează în regim ordinar. Suma datoriilor cu termen de achitare expirat constituie 92,8 mil. lei (38,4% din suma totală a datoriilor expirate);

b) 9 întreprinderi care au datorii în sumă de 122,4 mil. lei se află în proces de insolvabilitate conform Legii insolvabilității. Suma datoriilor cu termen de achitare expirat constituie 47,5 mil. lei (19,7% din suma totală a datoriilor expirate);

c) 4 întreprinderi care au datorii în sumă de 73,4 mil. lei sunt în incapacitate de plată. Suma datoriilor cu termen de achitare expirat constituie 73,4 mil. lei (30,4% din suma totală a datoriilor expirate);

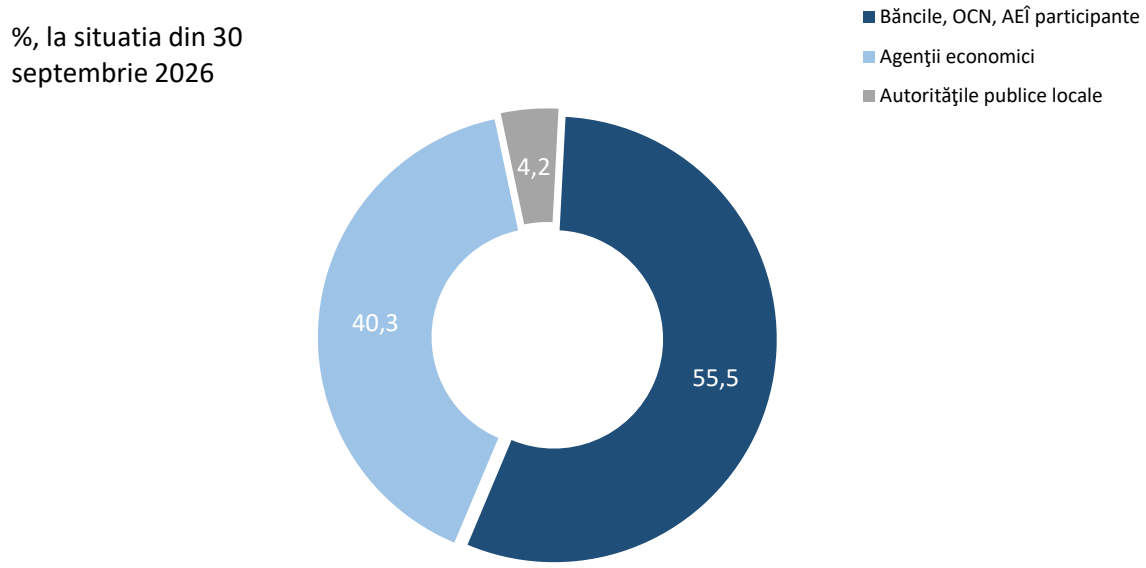
d) 2 întreprinderi au datorii în sumă de 9,9 mil. lei și lipsesc din Registrul de Stat al persoanelor juridice. Suma datoriilor cu termen de achitare expirat constituie 9,9 mil. lei (4,1% din suma totală a datoriilor expirate). De la agenții economici nominalizați nu există posibilitatea reală de rambursare a datoriilor cu termen de achitare expirat.

2) 22 autorități ale administrației publice locale dețin datorii în sumă de 336,9 mil. lei (4,0% din suma totală a datoriilor). Suma datoriilor cu termen de achitare expirat constituie 16,7 mil. lei (6,9% din suma totală a datoriilor expirate);

3) 17 bănci, organizații de creditare nebancare și asociații de economii și împrumut participante la recreditarea de stat înregistrează datorii în sumă de 4633,4 mil. lei (55,1%

din suma totală a datoriilor), dintre care 1,1 mil. lei sunt cu termen de achitare expirat (0,5% din suma totală a datoriilor expirate).

4) 1 instituție publică înregistrează datorii în sumă de 77,5 mil. lei (0,9% din suma totală a datoriilor). Datorii cu termen expirat nu se înregistrează.

Soldul datoriilor la împrumuturile recreditate, repartizat după forma de proprietate a beneficiarilor recreditați, este redat în tabelul de mai jos:

Nr. d/o	Beneficiarii recreditați	Numărul beneficiarilor	Soldul datoriei		Soldul datoriei cu termen de achitare expirat	
			mil. lei	%	mil. lei	%
1.	Întreprinderile de stat	6	3095,3	36,9	154,1	63,8
2.	Întreprinderile municipale	8	210,4	2,5	18,4	7,6
3.	Instituție publică	1	77,5	0,9	0	0
4.	Autoritățile publice locale	23	336,9	4,0	16,7	6,9
5.	Întreprinderile din sectorul privat	14	51,7	0,6	51,1	21,2
6.	Băncile, OCN, AEÎ participante	17	4633,4	55,1	1,1	0,5
	Total	**69**	**8405,2**	**100**	**241,4**	**100**

După domeniul de activitate

Analizând datoriile beneficiarilor recreditaţi din perspectiva domeniilor activităților economice s-au înregistrat datorii la împrumuturile recreditate după cum urmează:

1) agricultură, silvicultură și pescuit – 3 162,8 mil. lei sau 37,6% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

2) producția și furnizarea de energie termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – 2 223,6 mil. lei sau 26,5% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

3) transport și dezvoltare – 1 105,1 mil. lei sau 13,1% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

4) industria prelucrătoare – 545,3 mil. lei sau 6,5% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

5) comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor – 419,4 mil. lei sau 5,0% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

6) distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – 309,5 mil. lei sau 3,7% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

7) construcţii – 222,0 mil. lei sau 2,6% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

8) activități de servicii administrative și activități de servicii suport – 96,7 mil. lei sau 1,2% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

9) sănătate și asistența socială – 112,5 mil. lei sau 1,3% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

10) activități financiare și asigurări – 77,5 mil. lei sau 0,9% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recredutate;

11) activități de cazare și alimentație publică – 55,3 mil. lei sau 0,7% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

12) arta, activități de recreere și de agrement – 19,0 mil. lei sau 0,2% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

13) tranzacții imobiliare – 13,7 mil. lei sau 0,2% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

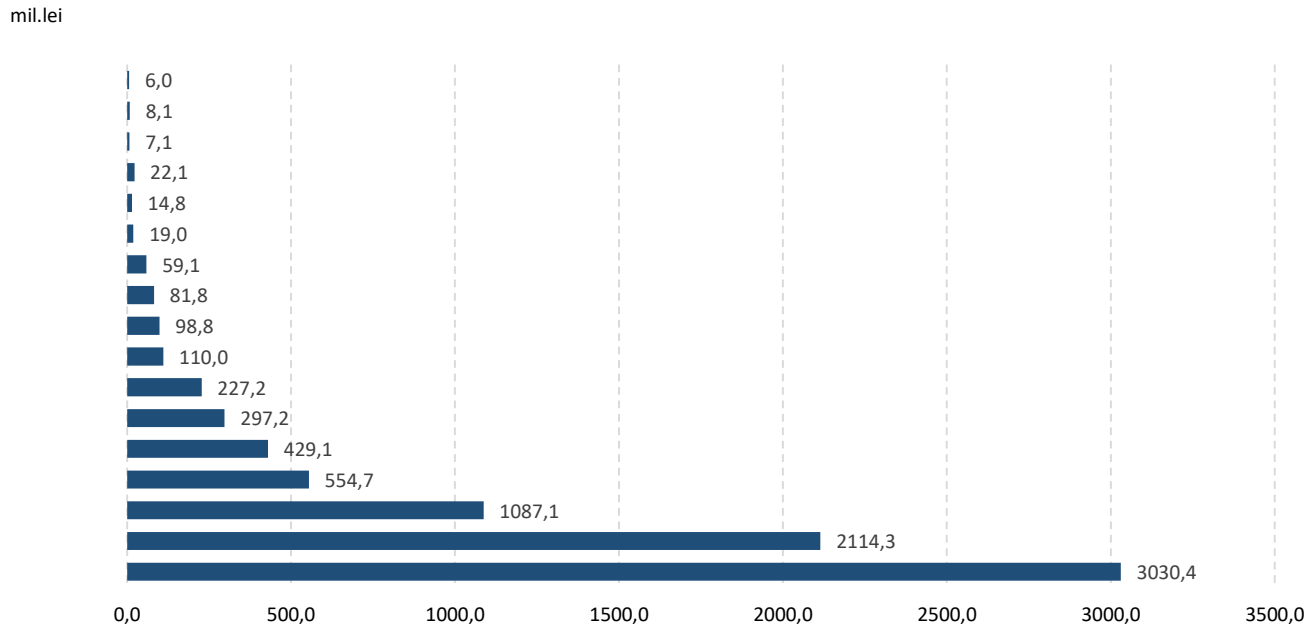
14) învățământ – 6,2 mil. lei sau 0,07% din suma totală a împrumuturilor recreditate;

15) informații și comunicare – 7,4 mil. lei sau 0,09% din suma totală a împrumuturilor recreditate;

16) industria extractivă – 21,3 mil. lei sau 0,3% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

17) alte activități de servicii – 8,1 mil. lei sau 0,1% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate.

Datoriile beneficiarilor recreditaţi sub aspectul activităților economice, la situația din 30 septembrie 2026 (mil. lei)

Din perspectiva domeniilor activităților economice, cu referință la datoriile beneficiarilor recreditaţi, ponderea majoritară din structura datoriilor acestora revine activității economice agricultură, silvicultură și pescuit cu 37,6%, urmată de activitatea producția și furnizarea de energie termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 26,5%, în timp ce activității învățământ îi revine ponderea cea mai mică, de 0,07%.